

С.І. Якименко, Л.П. Голян
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКТ
"ВІКОНЕЧКО В СВІТ"

Хрестоматійні матеріали
Конспекти занять
Перша молодша група
(3-й рік життя)

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

ББК 74.1
Я45

Рецензенти:
завідділу дошкільної освіти Науково-методичного центру
середньої освіти МОН України
О.А. Консійкіна
кандидат психологічних наук, старший працівник лабораторії
дошкільного виховання Інституту психології ім. Г.С. Костюка
АПН України
Т.О. Пироженко

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина даного видання не може бути використана чи відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

Якименко С.І., Голян Л.П.
Я45 Хрестоматійні матеріали. Конспекти занять.
Перша молодша група (3-й рік життя). —
Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. — 76 с.
(Навчально-методичний комплект "Віконечко в світ".)

ISBN 966-692-189-8

У посібнику запропоновано твори художньої літератури для дітей, мовленнєві альбоми та конспекти навчально-виховних блоків, тематика яких складена за місяцями і підпорядкована навчально-тематичному плануванню в першій молодшій групі (3-й рік життя).

Для вихователів дошкільних дитячих закладів, батьків, студентів.

ББК 74.1

ISBN 966-692-189-8

© Якименко С.І., Голян Л.П., 2003
© Навчальна книга – Богдан,
макет, художнє оформлення, 2003

1. ВЕРЕСЕНЬ
1.1. ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА
ДИТЯЧИЙ САДОК

ЯК ТО ЧУДНО ДЗВІНОК ГРАЄ...

Як то чудно дзвінок грає,
Нас в садочок всіх скликає:
Бім, бам, бім, бам!
Пусти мене, моя мати, —
Час в садочок мандрувати!
Бім, бам, бім, бам!
Там добра нас будуть вчити,
Українські ми є діти.
Бім, бам, бім, бам!

У ДИТЯЧОМУ САДКУ

І. Блажкевич

Наш Іванко в дитсадку,
Як барвінок у вінку,
А навколо нього друзі,
Як весною квіти в лузі.
Завели швидкий танок,
Звеселили дитсадок.

ЗДРАСТУЙ, ХЛОПЧИКУ МАЛЕНЬКИЙ!

М. Познанська

Здрастуй, хлопчику маленький!
Йди в кімнату, ручку дай.
Хоч у нас ти і новенький —
Не соромсь, за стіл сідай.
Будеш снідати із нами:
Ось оладки, осьде чай.
Плачеш? Хочеться до мами?
Ой, не треба, не скучай!
В нас ведмедик є і м'ячик,
Коник он стоїть в кутку...
Подивись: ніхто не плаче
У дитячому садку.

СОНЕЧКО

РОЗМОВА ПРО СОНЦЕ

М. Підгірянка

– Скажи мені, мати,
Де сонце йде спати?
– За високу гору,
В зелену комору.
– А хто йому стелить
На білій постелі?
– Зіронька вечірня,
Гарна, як царівна.
– Хто ж його колише
Усе тихше й тихше?
– Соловей піснями,
Тиха нічка снами.

– А які сни має,
Коли засинає?
– Сняться йому квіти,
Що вдень для них світить.
– А хто його збудить,
Як світати буде?
– Пташечки веселі
Збудять із постелі.
– А на що, як встане,
То найперше гляне?
– На дітей, серденько,
Чи встають раненько.

СОНЕЧКА УМИТА

Г. Бойко

Задивилось сонечко
На маленьку Сонечку:
Сонечка умита,
Сонечка одита,
Чисті черевички,
У косичках стрічки.
Усміхнулось сонечко
До малої Сонечки.

СОНЕЧКО

Г. Бойко

Біля сонечка, вгорі,
Плавала хмаринка.
Проти сонечка, в дворі,
Бавилась Яринка.
Не журиь, Яринко,
Не на вік хмаринка:
Хмарка розпливається,
Сонечко ж — лишається!

***

Ю. Клен

Веселий вересень у лісі
Повісив ліхтарі,
І сонце на злотистім списі
Гойдається вгорі.

СИНИЧКА

Н. Калюжна

Снігами дороги
Усі замело,
Синичка за хлібом
Летить у село.
Дітки відчиняють
До неї вікно
І сиплють їй хліба,
І сиплють пшоно.
Зате, як до лісу
Прийдуть навесні,
Вона проспівас
Найкращі пісні.

***

М. Пригара

Прилетіла пташка
Вранці в дитсадок.
Цій маленькій пташці
Дам я крихіток.
Пташечка маленька
Крихітки клює,
Пташечка маленька
Голос подає.

ЗАГАДКА

Зростом він маленький,
Сірий, чепурненький,
Справжній молодець.
Хто він? (*Горобець*)

СВІЙСЬКІ ТВАРИНИ

КОТИК

І. Січовик

Ходить котик тишком-нишком,
Упіймав сіреньку мишку.
Сміло вгору хвіст підняв
І промовив гордо: «Няв!»

МІЙ КОТИК

Д. Чередниченко

Намалювала я квачиком,
Як котик згорнувся калачиком.
Ще намалюю олівчиком –
І сяде мій котик під стільчиком.

КОТИК*М. Підгірянка*

Скочив котик,
Сів на плотик,
Миє ротик
І животик.
Він миленький
І чистенький.
Гарний Мурко
Мій маленький.

БІЛИЙ КОТИК*Олександр Олесь*

Білий котик спить на лаві
Серед нашого двора.
Прилетіла чорна гава
Та як крикне раптом: кра!
Кіт прокинувся, злякався
Та в димар, на хату – скік!
Здивувалась чорна гава:
– Де ж це білий котик зник?

ЗВІР ЗЛЯКАВ*М. Сингаївський*

Котик наш мишей злякався,
Під постельку заховався
І кричить він звідти:
– Ня-а-в!
Звір страшний мене злякав.

ХВОСТИК НІДЕ ДІТИ*П. Воронько*

Я пошила на святки
Нашій киці чобітки.
Шапочку наділа,
Тільки не зуміла
Трусики надіти –
Хвостик ніде діти.

КИЦЯ*Олександр Олесь*

– Кицю, кицю,
Де була?
Що ти їла.
Що пила?

– Я на річці була.
Там водичку пила.
А що їла – не скажу,
Тільки хвостик покажу.

ОЙ ТИ, КОТЕ СІРИЙ*Українська народна пісенька*

Ой ти, коте сірий,
Вимети нам сіни.
А ти, білуватий,
Прибери нам в хаті,
А ти, коте рудьку,
Та витопи грубку.

А ти, коте чорний,
Сідай в срібний човен,
Лови рибки повен.
Буде на снідання
І мамці, і няньці,
І бабусі старенькій,
І дитинці маленькій.

КОЛИ КИЦЯ ЛЮБИТЬ, А КОЛИ СЕРДИТЬСЯ

М. Познанська

Киця любить, як по спинці
Гладжу киценьку свою,
Як дарую їй гостинці,
Кашку, молочко даю.
Киця сердиться на мене,
Як смикну її за хвіст:
Очі зробляться зелені,
І не п'є тоді й не їсть.

УПЕРТИЙ КОТОК

В. Бірюков

Вибіг коток погуляти. Побачив, як пурхає з дерева на дерево горо-
бець та й каже:

- І я так зумію.
- Ні, не зумієш, – каже півник. – Літають тільки птахи, та й то не всі...
- А я зумію, – стояв на своєму коток.
- Спробуй, – каже півник.

Виліз коток на дерево. Стрибнув – та геп на землю. Добре, що на
кущ упав, не дуже забився.

- Ну ось і маєш, – каже півник. – Я ж тебе попереджав...
- То я не дуже відштовхнувся! – заперечив упертий коток.

На ставу гелґотали гуси. Малі гусенята пострибали у воду й попливли.

- І я так зумію, – знову сказав коток.
- Плавають тільки качки та гуси, – одказав йому півник.
- Ова-ва, яка мудрість! Стрибнув собі у воду – і пливи.

По цих словах коток розігнався і плюсь на глибінь.

Та враз став тонути й зарепетував:

- Рятуйте! Ря-ту-у-йте!

Підплив до котка старий гусак. Ухопив за шкірку та й викинув на
берег.

- Ну от! – каже півник. – Знову нічого не вийшло.
- Бо я не так лапами заґрібав. Треба всіма чотирма. А я тільки перед-
німи, – сказав непевно коток і відійшов присоромлений геть.

ХІД ЗАНЯТТЯ

Діти заходять до групи (імітація пташника).

Вихователь. Діти, ви коли-небудь були на пташнику? Ось зараз я вам пропоную туди піти. *(Стоїть три гніздечка, на одному сидить курочка, а два інші гніздечка з яйцями, але порожні. На них ніхто не сидить.)* А ось і пташник.

- Хто це? *(Курочка.)*
- Чому курочка сидить на гніздечку?
- Як зветься курочка? *(Квочка.)*
- Хто з'являється з яєць? *(Курчата, гусенята, каченята, пташенята.)*
- Коли вони з'являються? *(Навесні.)*

Так, з приходом весни все пробуджується: зеленіє трава, цвітуть дерева, квіти, а у птахів і тварин з'являються дитинчата. Давайте попросимо у квочки подивитися на яєчка. Як треба просити? *(Відповіді дітей.)* А може давайте скажемо потішечку:

О-о-о, яєчко одно
Знесла курочка рябенька.
Знайшли дітоньки маленькі
О-о-о, яєчко одно!

Вихователь. Які яєчка? *(Відповіді дітей.)* Ой, ви чуєте? Хтось стукає. Це, мабуть, малесенькі дитинчата. Давайте допоможемо їм швидше вибратися зі своїх будиночків. Візьміть кожен по яєчку. Та далеко від гніздечка не відходьте, щоб дитинчата не розгубилися. *(Діти складають курчат, гусенят, каченят.)* Хто це в тебе? А кого ти склав? А в тебе що за птах? Якої форми тулуб? А дзьоб? Якої форми голова? Діти, як зовуть маму курчат? *(Курочка або квочка.)* А маму каченят? *(Качка.)* А маму гусенят? *(Гуска.)* Але де ж їх матері? Каченята і гусенята ще дуже маленькі, щоб залишатися самі. Що ж робити? Де ж нам шукати маму-качку та маму-гуску? Куди ж нам іти? *(Відповіді дітей.)*

(Чути голос півника.)

Вихователь. Ви чули? Хто це співав? *(Відповіді дітей.)* А чому ви так вирішили? А де ж він, звідки ми чули його голос? *(Діти шукають півника за голосом.)* Ось він, півник. Подивіться на нього, який він?

Діти. Красивий, яскравий, великий, голосистий, різнобарвний.

Вихователь. Давайте попросимо півника допомогти нам знайти для дитинчат їхніх матерів. Півничку! Допоможи нам, будь ласка, знайти качку та гуску, тому що вони залишили своїх малесеньких дитинчат одних у гніздечках. *(Півник щось каже вихователю на вушко.)*

Вихователь. Ой лишенько, півник мені розповів, що з ним трапилася біда, він загубив хвіст і не знає, де він. Як ви гадаєте, чому півник загубив хвіст? *(Відповіді дітей.)* Чим ми можемо йому допомогти? *(Діти шука-*

ють пір'їнки по групі.) Ось ми з вами і допомогли знайти пір'їнки. Який гарний хвіст вийшов у півника. А ще який хвіст у півника? (*Відповіді дітей.*) Скільки пір'інок? (*Багато.*) Хто може полічити їх? Півник дуже вдячний вам за допомогу. А зараз уявіть себе на хвилинку півником.

- Хто ти? (*Півник.*)
- Який у тебе настрої?
- Що ти вмієш робити?
- Який у тебе хвіст?
- Як ти співаєш?
- Кого ти будиш?
- З ким ти дружиш?
- Кого боїшся?
- Що ти любиш їсти?
- Де ти живеш?
- Покажіть мені, який поважний півник, як він ходить.

Ходить, ходить півничок по дворі,

Будить, будить діточок на зорі:

– Хлопчики й дівчатка, годі спать,

Йдіть до лісу сонечко зустрічать.

Вихователь. А тепер ви знову дітки – хлопчики та дівчатка. Подивіться, до кого це привів нас півник? (*Діти знаходять качку та гусочку.*) Дякуємо тобі, півнику, за допомогу. Давайте віднесемо качечку і гусочку до дитинчат. Ось і знайшли мами своїх діточок. У мами-качки дитинчата – курчата (*діти виправляють помилки вихователя*), а у мами-курочки – гусенята, а у мами-гуски – каченята. А ви знаєте, що на кожному подвір'ї обов'язково повинен бути сторож. Хто це? (*Собака*). А де ж він живе? (*У будці.*)

Діти підходять до будки, на якій написано слово ПІФ. Діти читають.

Вихователь. Мабуть, собачку звати Піф. А де він? (*Заглядають в будку, з'являється маленьке цуценя.*) Хто це? Цуценятко. Подивіться на нього, яке воно? (*Діти розглядають цуценя.*) Давайте винесемо його на вулицю, щоб його зігріли весняні промінчики, та пограємося на зеленій травичці.

(Діти збираються на прогулянку та виносять цуценя на вулицю.)

ЗМІСТ

1. Вересень.....	3
1.1. Художня література	3
1.2. Мовленнєвий альбом	7
1.3. Конспект навчально-виховного блоку Тема. “До нас у гості завітав сонячний зайчик”	8
2. Жовтень.....	10
2.1. Художня література	10
2.2. Мовленнєвий альбом	14
2.3. Конспект навчально-виховного блоку Тема. “Осінні сюрпризи для малюків”	15
3. Листопад.....	17
3.1. Художня література	17
3.2. Мовленнєвий альбом	21
3.3. Конспект навчально-виховного блоку Тема. “У пошуках ведмедика”	22
Тема. “Виріс в лісі чудо-гриб”	24
4. Грудень.....	28
4.1. Художня література	28
4.2. Мовленнєвий альбом	31
4.3. Конспект навчально-виховного блоку Тема. “Новорічна рукавичка”	32
5. Січень.....	36
5.1. Художня література	36
5.2. Мовленнєвий альбом	42
5.3. Конспект навчально-виховного блоку Тема. “Зустріч малят з героями улюблених казок”	43
6. Лютий.....	45
6.1. Художня література	45
6.2. Мовленнєвий альбом	47
6.3. Конспект навчально-виховного блоку Тема. “Подорож з чарівною сніжинкою”	48
7. Березень.....	50
7.1. Художня література	50
7.2. Мовленнєвий альбом	56
7.3. Конспект навчально-виховного блоку Тема. “Вітання з весною”	57
8. Квітень.....	59
8.1. Художня література	59
8.2. Мовленнєвий альбом	63
8.3. Конспект навчально-виховного блоку Тема. “Сонечко, сонечко, виглянь у віконечко”	64
Тема. “Півник гарний є у мене”	65
9. Травень.....	67
9.1. Художня література	67
9.2. Мовленнєвий альбом	72
9.3. Конспект навчально-виховного блоку Тема. “На пташнику”	72

Навчальне видання

Якименко Світлана Іванівна
Голян Людмила Павлівна

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКТ
"ВІКОНЕЧКО В СВІТ"

**ХРЕСТОМАТІЙНІ МАТЕРІАЛИ
КОНСПЕКТИ ЗАНЯТЬ
ПЕРША МОЛОДША ГРУПА
(3-й рік життя)**

Головний редактор *Б.С. Будний*
Редактор *Л.Ф. Левчук*
Художник *В.А. Басалига*
Технічний редактор *І.О. Козуб*
Комп'ютерна верстка *С.Л. Жмуд*

Підписано до друку 23.06.2003. Формат 60×84/16. Папір офсетний.
Гарнітура School Book. Умовн. друк. арк. 4,4. Умовн. фарбо-відб. 4,4. [Н-92, Д-46]

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001р.

46008, м.Тернопіль, вул. Танцорова, 14. А/с 529.
тел./факс (0352) 43-00-46; 25-18-09; 25-37-53
E-mail: publishing@budny.te.ua
www.bohdan-books.com